

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4111-002-02/2014

K/14/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice

T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30

lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli K/14/004 – Wykonanie wniosków z kontroli P/12/123 – Zakup i wykorzystanie aparatury medycznej, ze szczególnym uwzględnieniem środków europejskich.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli¹, Delegatura w Katowicach.

Kontroler Waldemar Góra, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89047 z 6 lutego 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu, Al. Legionów 10, 41-902 Bytom².

Kierownik jednostki kontrolowanej Krystyna Semenowicz – Siuda, Dyrektor Naczelny Szpitala.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ realizację dwóch z trzech wniosków pokontrolnych oraz rzetelność informacji przesłanych do NIK o wykonaniu wniosków pokontrolnych, natomiast negatywnie ocenia realizację trzeciego wniosku pokontrolnego.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W Szpitalu prawidłowo zrealizowano dwa wnioski pokontrolne przedstawione przez NIK w wyniku kontroli nr P/12/123 pt. „Zakup i wykorzystanie aparatury medycznej, ze szczególnym uwzględnieniem środków europejskich”, dotyczące: dostosowania książki pracowni mammografii do wymogów właściwego rozporządzenia Ministra Zdrowia oraz zapewnienia spójności planów pracy techników elektrokardiologii z ich dobowym czasem pracy. Ponadto w przekazanych NIK informacjach o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych Szpital przedstawił rzetelne dane.

Szpital nie zrealizował trzeciego wniosku pokontrolnego, dotyczącego optymalnego wykorzystania mammografu, tj.: nie podjęto działań mających na celu optymalne wykorzystanie mammografu, nie wykonywano przy jego użyciu badań finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, co w konsekwencji doprowadziło do zamknięcia pracowni w grudniu 2013 r. Wobec braku powyższych działań, dokonany przez Szpital w 2009 r. zakup mammografu za kwotę 575,2 tys. zł, w ocenie NIK, należy uznać za działanie niegospodarne, bowiem poniesione koszty funkcjonowania pracowni mammografii (789,8 tys. zł) ponad stu pięćdziesięciokrotnie przewyższyły przychody uzyskane przez tę pracownię (5,0 tys. zł).

¹ Zwana dalej NIK.

² zwany dalej „Szpitalem”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja wniosków pokontrolnych z kontroli P/12/123 pt. „Zakup i wykorzystanie aparatury medycznej, ze szczególnym uwzględnieniem środków europejskich”

Opis stanu faktycznego

W roku 2012 w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu przeprowadzona została przez NIK kontrola nr P/12/123 pt. „Zakup i wykorzystanie aparatury medycznej, ze szczególnym uwzględnieniem środków europejskich”. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 12 października 2012 r.⁴ negatywnie oceniono działania Szpitala w zakresie spraw objętych kontrolą.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nierzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej w postaci ksiąg pracowni mammografii, niezgodnego z planem pracy faktycznego wykonywania badań przez techników radiologów oraz nieoptymalnego wykorzystania sprzętu medycznego – mammografu.

W wystąpieniu pokontrolnym sformułowano trzy wnioski pokontrolne do realizacji przez Szpital:

- 1) Dostosowanie księgi pracowni mammografii do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania⁵.
- 2) Zapewnienie spójności planów pracy techników elektrokardiologii z ich dobowym czasem pracy.
- 3) Podjęcie działań w celu optymalnego wykorzystania mammografu, m.in. poprzez pozyskanie możliwości wykonywania, przy użyciu tego aparatu, badań finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 5 – 39)

Wnioski pokontrolne nr 1 i 2 zostały zrealizowane.

Ad. 1) Prowadzona w 2013 r. księga pracowni mammografii⁶ zawierała wszystkie dane wyszczególnione w § 36 powołanego rozporządzenia, tj. oznaczenie podmiotu, numer kolejny pacjenta w księdze, datę wpisu i datę wykonania badania, dane identyfikacyjne pacjenta, kod resortowy komórki organizacyjnej zlecającej badanie, oznaczenie lekarza zlecającego badanie, adnotację o rodzaju badania oraz oznaczenie osoby wykonującej badanie.

Ad. 2) Technicy elektrokardiologii pracowali zgodnie z ich dobowym czasem pracy, a wykonane badania zostały wpisane w księdze pracowni mammografii i odpowiadały prowadzonej dokumentacji⁷.

(dowód: akta kontroli str. 39, 45 – 46)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Zawarty w wystąpieniu pokontrolnym wniosek nr 3 „Podjęcie działań w celu optymalnego wykorzystania mammografu, m.in. poprzez pozyskanie możliwości wykonywania, przy użyciu tego aparatu, badań finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia” nie został zrealizowany.

Od zakupu mammografu w 2009 r.⁸ badania wykonywane przy jego użyciu nie były objęte umową o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ. Od 2012 r. Szpital nie złożył oferty do NFZ na refundowanie badań z wykorzystaniem posiadanego mammografu, ponieważ

⁴ Wystąpienie pokontrolne nr LKA-4101-08-05/2012/P/12/123 z 12 października 2012 r.

⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2014 r., poz. 177).

⁶ Sprawdzono wszystkie zapisy dokonane w księdze w 2013 r.: od poz. 1 z 7 stycznia 2013 r. do poz. 254 z 29 listopada 2013 r. Od 1 grudnia 2013 r. pracownia mammografii została zamknięta.

⁷ Badaniem objęto dokumentację badań przeprowadzonych w Zakładzie Radiologii – Pracowni Mammografii w październiku 2013 r.

⁸ Mammograf typu „MAMMOMAT 1000” firmy Siemens został zakupiony za kwotę 575,17 tys. zł ze środków pochodzących z dotacji Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego.

NFZ nie ogłosił konkursu ofert w zakresie programu profilaktyki raka piersi. Szpital nie występował także do NFZ z propozycją zakontraktowania świadczeń poza konkursem.

Decyzją Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa, od 1 grudnia 2013 r. pracownia mammografii została zamknięta⁹. Powodem powyższego była sytuacja finansowa Szpitala oraz koszty funkcjonowania tej pracowni. Wygenerowane przychody¹⁰ wyniosły 5,0 tys. zł¹¹, tymczasem koszty funkcjonowania za ten sam okres stanowiły kwotę 789,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 13 – 26, 47 – 58, 61 – 68)

Dyrektor Szpitala stwierdziła, że aparat mammograficzny jest aparatem analogowym, z klasycznym sposobem wywoływania zdjęć w ciemni. Zdjęcia cyfrowe są uzyskiwane dopiero po obróbce dokonywanej przez wykonawcę zewnętrznego. Tym samym ww. aparat nie spełnia wymagań art. 11 ust. 1 ustawy z 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w służbie zdrowia¹², zgodnie z którym od 1 sierpnia 2014 r. podmioty wykonujące działalność leczniczą są zobligowane do prowadzenia dokumentacji medycznej w formie elektronicznej. Dyrektor Szpitala wyjaśniła, że w tym celu Szpital planuje pozyskanie środków finansowych, w ramach dotacji celowej, z budżetu Województwa Śląskiego, a w przypadku ogłoszenia przez Śląski Oddział Wojewódzki NFZ konkursu na badania profilaktyki raka piersi, Szpital rozważy możliwość przystąpienia do tego konkursu.

(dowód: akta kontroli str. 53 – 58, 61 – 68)

NIK uważa za niegospodarny, dokonany przez Szpital w 2009 r., zakup mammografu za kwotę 575,2 tys. zł. Szpital nie doprowadził do zawarcia kontraktu z NFZ w okresie od jego zakupu do dnia zamknięcia pracowni mammograficznej, co umożliwiłoby lepsze wykorzystanie zakupionego sprzętu. W konsekwencji poniesione koszty funkcjonowania pracowni mammografii (789,8 tys. zł) ponad sto pięćdziesięciokrotnie przewyższyły uzyskane przez tę pracownię przychody (5,0 tys. zł).

Szpital nie przystąpił do konkursu ogłoszonego przez NFZ w 2010 r., a od tego czasu NFZ nie ogłosił konkursu ofert w zakresie programu profilaktyki raka piersi. Szpital ze swojej strony nie podjął jakichkolwiek działań, które mogłyby doprowadzić do lepszego wykorzystania zakupionego sprzętu, biernie oczekując na ogłoszenie konkursu przez NFZ. Tymczasem obecnie – w razie ogłoszenia konkursu – mammograf nie spełnia wymagań nałożonych przez ustawę o systemie informacji w służbie zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 47 – 68)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację dwóch z trzech wniosków pokontrolnych, natomiast negatywnie ocenia realizację trzeciego wniosku pokontrolnego.

2. Prawdliwość informacji przesłanych do NIK o wykonaniu wniosków

W informacjach przekazanych NIK (pisma z 18 października 2012 r. i 18 października 2013 r.) Dyrektor Szpitala rzetelnie informowała NIK o stanie realizacji wniosków skierowanych po przeprowadzeniu kontroli „Zakup i wykorzystanie aparatury medycznej, ze szczególnym uwzględnieniem środków europejskich”.

(dowód: akta kontroli str. 40, 43)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szpitala w zbadanym zakresie.

⁹ Od 1 grudnia 2013 r. badania mammograficzne Szpitala wykonywane są przez pracownię mammograficzną Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu na podstawie umowy nr RP/6/2013. Na umowie nie podano daty jej podpisania, została zawarta na czas określony od 10 października 2013 r. do 31 grudnia 2014 r.

¹⁰ Od momentu zakupu mammografu do lipca 2013 r.

¹¹ Uzyskane przychody pochodziły z tytułu wykonywania badań dla innych podmiotów ochrony zdrowia, w tym dla Szpitala Specjalistycznego nr 1 Bytomiu oraz działających na terenie Bytomia niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

¹² Dz. U. Nr 113, poz. 657, ze zm. zwana dalej „ustawą o systemie informacji w służbie zdrowia”. Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy, od 1 sierpnia 2014 r. podmioty wykonujące działalność leczniczą są zobligowane do prowadzenia dokumentacji medycznej w formie elektronicznej.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o:

Podjęcie działań mających na celu zagospodarowanie mammografu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 24 marca 2014 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Waldemar Góra
specjalista kontroli państwowej**

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.